

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Νικάκη Δέσποινα
Τηλέφωνο : 2813400237
e-mail : tyso@crete.gov.gr

**Ηράκλειο, 13 Μαΐου 2025
Αρ. πρωτ.: 153965**

ΠΡΟΣ: - Δ/ση Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου

ΚΟΙΝ: - Δ/ση Σχεδιασμού & Περιφερειακού
Προγράμματος Ανάπτυξης Π.Κ.

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **420/2025** απόφασης Περιφερειακής Επιτροπής.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **420/2025** απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής (**πρακτικό Ν°11/12-05-2025**), που αφορά στην **Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ)** μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Ηρακλείου και του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων για το έργο με τίτλο: **«Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου».**

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη Κρήτης
- Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηρακλείου
- Εκτελεστικό Γραμματέα Π.Κ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Ν°11/12-05-2025
Αριθμός Απόφασης: 420/2025**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Δευτέρα 12 Μαΐου 2025 και ώρα 11:00** συνήλθε σε συνεδρίαση η **Περιφερειακή Επιτροπή** (περιφερειακό κατάστημα, πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από την με αριθ. πρωτ.: **147532/08-05-2025** πρόσκληση της προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, παραβρέθηκαν:

1	Λιονή Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ρεθύμνου	Πρόεδρος Επιτροπής
2	Καμπουράκης Εμμανουήλ	περιφερειακός σύμβουλος	τακτικό μέλος
3	Σαρρής Μιχαήλ	» »	» »
4	Παπαβασιλείου Νεκτάριος	» »	» »
5	Μαράκη - Μπελαδάκη Ελένη	» »	» »
6	Δανέλλης Σπυρίδων	» »	» »
7	Σμπώκος Βασίλειος	» »	Αντιπρόεδρος Επιτροπής
8	Μανουσάκης Νικόλαος	» »	τακτικό μέλος
9	Φασουλάκης Κωνσταντίνος	» »	Ως τακτικό μέλος

Από τη συνεδρίαση δικαιολογημένα απουσίαζε το μέλος της επιτροπής κ. Μπαλαντίνος Σπυρίδων.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ακόμα οι κ.κ.: Αλεξάκης Γεώργιος, εντεταλμένος περιφερειακός σύμβουλος στον τομέα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων Π.Κ., Αγαπάκης Γεώργιος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Υποδομών ΠΚ, Επιτροπάκης Σπυρίδων προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ΠΚ, Ψαρουδάκης Μιχαήλ προϊστάμενος Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΚ, Σουλτάτου Ιωάννα προϊσταμένη Διεύθυνσης Οικονομικού Π.Κ., Αλεξάκης Νικόλαος προϊστάμενος Διεύθυνσης Τουρισμού Π.Κ., Καργάκη Ελένη προϊσταμένη τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού, Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Μαργιούλα Ελισάβετ προϊσταμένη Διεύθυνσης Ανάπτυξης ΠΕ Λασιθίου, Φωτάκης Κωνσταντίνος προϊστάμενος Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης ΠΚ, Παπαδάκης Κωνσταντίνος προϊστάμενος τμήματος Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών Διεύθυνσης Οικονομικού ΠΚ, Σηφομιχελάκης Εμμανουήλ υπάλληλος τμήματος Πολιτισμού και Αθλητισμού ΠΕ Ηρακλείου Διεύθυνσης Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΠΚ, Τζαγκαράκης Ανδρέας (θέμα 56) και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία και Θωμά Μισέλ υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

Η πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 11^ο: Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ) μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Ηρακλείου και του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων για το έργο με τίτλο: «Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου».

Η Περιφερειακή Επιτροπή έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

β) του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

γ) του άρθρου 11 του Ν. 4013/2011(ΦΕΚ 204/τ.Α/2011) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)»,

δ) του Ν. 4270/14 (ΦΕΚ 143 Α/28-06-2014): Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις,

ε) του Π.Δ.80/2016 (ΦΕΚ 145/τ.Α/5-2016) «Ανάληψη Υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»,

στ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147^Α) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4782/9.3.2021 (ΦΕΚ 36 τ.Α),

ζ) του αρθ. 35 του Ν. 5013/2023: «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,

η) του Ν 5056/2023: «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών», όπως ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

3. Τη με αριθμ. 2/2024 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° 1/02-01-2024), που αφορά στην Εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Περιφερειακής Επιτροπής Περιφέρειας Κρήτης, για το πρώτο ήμισυ της αυτοδιοικητικής περιόδου 2024-2028 και συγκεκριμένα για την περίοδο από 02/01/2024 έως 30/06/2026.

4. Τη με αριθμ. πρωτ.: 9509/10-01-2024 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον ορισμό προέδρου της Περιφερειακής Επιτροπής της κας Λιονή Μαρίας Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου (λήξη θητείας 01-01-2025).

5. Την αριθμ. 1/2024 απόφαση Περιφερειακής Επιτροπής (πρακτικό Ν° 1/19-01-2024), που αφορά στην εκλογή Αντιπροέδρου Περιφερειακής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 175 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19 του ν. 5056/2023.

6. Το με αρ. πρωτ. **143180/05-05-2025** έγγραφο της **Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

1. Σχετική Νομοθεσία

- οι διατάξεις του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α΄/ 7.06.10) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα το άρθρο 100 αυτού.
- Οι διατάξεις του Π.Δ. 149/2010 (ΦΕΚ 242/Α΄/27.12.10) «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης».

2. Σκοπός-αντικείμενο της Προγραμματικής Σύμβασης

Οι συμβαλλόμενοι, μέσω της προγραμματικής σύμβασης, επιδιώκουν την **προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου** που θα υλοποιηθεί μέσω μιας σειράς μελετών-υπηρεσιών-προμηθειών και έργων , όπως αναλυτικά αναφέρονται στο άρθρο 2 της προγραμματικής σύμβασης.

Σκοπός της προγραμματικής σύμβασης αποτελεί η διαρκής, αδιάκοπη και αгаστή συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών με την παράλληλη ανάπτυξη ισχυρής και αδιάρρηκτης σύμπραξης μεταξύ τους, η οποία θα συμβάλλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών εκτέλεσης των περιγραφόμενων Μελετών, Έργων, Δράσεων, Υπηρεσιών κλπ ως άρθρο 1 της προγραμματικής σύμβασης.

3. Δικαιώματα και υποχρεώσεις συμβαλλόμενων

Οι αρμοδιότητες του κάθε συμβαλλόμενου καθορίζονται στο άρθρο 5 της προγραμματικής σύμβασης. Ειδικά η Περιφέρεια Κρήτης αναλαμβάνει:

α) να προβαίνει στις ενδεδειγμένες και αναγκαίες ενέργειες, οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και την Επιτροπή Παρακολούθησης, με σκοπό τη διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης των Μελετών, Έργων, Υπηρεσιών κτλ., οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές της,

β) να συνεργάζεται με όλους τους συμβαλλόμενους καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και να παρέχει κάθε δυνατή και αναγκαία πληροφορία και βοήθεια για την έγκαιρη υλοποίηση όλων όσων προβλέπονται στη σύμβαση,

γ) Να συμμετέχει διά των εκπροσώπων της στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

4. Προϋπολογισμός-Χρηματοδότηση-Διάρκεια

Ο συνολικός προϋπολογισμός της παρούσης Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης, ανέρχεται στο ποσό των **22.570.971,15 €**, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α.

Ειδικότερα, οι πόροι χρηματοδότησης του έργου θα προέλθουν από πιστώσεις του ΥΠΠΟ (10.768.956,02 €) και του Δήμου Ηρακλείου(11.802.015,13 €) , όπως αναλυτικά αναγράφονται στο Παράρτημα 1 της Προγραμματικής Σύμβασης.

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση έχει διάρκεια **δέκα (10) έτη** με δυνατότητα παράτασης .

Μετά τα παραπάνω

Εισηγούμαστε

1.Την έγκριση σύναψης της **Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ)** , ως συνημμένο σχέδιο ,μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου

Ηρακλείου και του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων για το έργο με τίτλο:

«Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου»

2. Τον ορισμό εκπροσώπου της Περιφέρειας Κρήτης (σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΠΣ) με τον αναπληρωτή του, ως εκπρόσωπους της Περιφέρειας Κρήτης στην επιτροπή παρακολούθησης της σύμβασης με απόφαση του κ. Περιφερειάρχη Κρήτης.

Η προγραμματική σύμβαση θα υπογραφεί από τους νόμιμους εκπροσώπους των συμπραττόντων.

7. Την εισήγηση του κ. Αγαπάκη Γεώργιου, προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υποδομών Π.Κ.

8. Τις απόψεις της προέδρου και των μελών της Επιτροπής.

Ύστερα από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Α. Εγκρίνει την σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης (ΠΣ) μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Ηρακλείου και του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων για το έργο με τίτλο: «Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου», ως παρακάτω:

Στο Ηράκλειο σήμερα, τηνη του μηνός έτους 2025, ημέρα....., οι κάτωθι συμβαλλόμενοι:

1. Το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, νόμιμα εκπροσωπούμενο από την Υπουργό Πολιτισμού, κα Λίνα Μενδώνη,
2. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ, νόμιμα εκπροσωπούμενη από τον Περιφερειάρχη Κρήτης, κ. Σταύρο Αρναουτάκη,
3. Ο ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, νόμιμα εκπροσωπούμενος από τον Δήμαρχο Ηρακλείου, κ. Αλέξη Α. Καλοκαιρινό και
4. Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΟΔΑΠ), νόμιμα εκπροσωπούμενος από την Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, κα Νικολέτα Διβάρη - Βαλάκου

Έχοντας υπόψη την κείμενη Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία και ειδικότερα τις παρακάτω διατάξεις, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά:

1. Το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
2. Τον ν.4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. (Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»),
3. Τον Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α/8-6-2006) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», ως ισχύει,
4. Το άρθρο 21 του ν.4690/2020 (Α' 104) «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α' και β' βαθμού», όπως αυτό ισχύει,

5. Τις διατάξεις του ν.4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
6. Τις διατάξεις του ν.4858/2021 "Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς" (Α' 220),
7. Το αρ. 1 παρ. 6 περ. στ' του ν.1256/1982, (Α'65), «Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα καθώς για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του κράτους και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
8. Τα άρθρα 75-80 του ν.4727/2020 "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις." (Α' 184),
9. Τον ν.4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύει, και ιδίως του άρθρου 12, παρ. 4,
10. Τον ν.4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
11. Τον ν.4281/2014 (Α' 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
12. Το άρθρο 81 του ν.1958/1991 «Τρόπος εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» (Α' 122), όπως ισχύει σήμερα,
13. Τον ν. 4129/2013 (Α'52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
14. Τον ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»,
15. Τον ν. 4761/2020 (Α' 248) «Αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και μετονομασία του σε Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, ρυθμίσεις για το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης και το μουσείο «Φοίβος Ανωγειανάκης» και άλλες διατάξεις»,
16. Το π.δ. 7/18-01-2013 (Α'26) «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και λοιπές σχετικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων, μελετών και υπηρεσιών αρμοδιότητας των Περιφερειών»,
17. Το Π.Δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευομένων φορέων»,
18. Το π.δ. 4/2018 (Α'7) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
19. Το π.δ. 79/2023 (Α'131) ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 79 (2) Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.
20. Το π.δ. 24/2019 «Μελέτη και Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων» (Α' 39),
21. Την υπ' αρ. 1218/2021 Απόφαση (ΦΕΚ αρ, φύλλου 762, Β' 26.2.2021) «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
22. Την υπ' αρ. 9968 απόφαση (ΦΕΚ, αρ. φύλλου 2122, Β' 21.9.2011) «Έγκριση Οργανισμού του Δήμου Ηρακλείου» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

23. Την υπ' αρ. 519/2024 απόφαση του Δημάρχου Ηρακλείου Αλέξη Καλοκαιρινού με την οποία ορίζονται οι αντιδήμαρχοι και η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε αυτούς,
24. Την με αρ. απόφαση ορισμού του Δ.Σ. του ΟΔΑΠ υπ' αριθμ. 425624 (Υ.Ο.Δ.Δ. 744/10.09.2021), όπως τροποποιήθηκε από τις 539843 (Υ.Ο.Δ.Δ. 975/12.11.2021) και 458564 (Υ.Ο.Δ.Δ. 887/27.09.2022) αποφάσεις,
25. Το ΠΔ 8-6-1931 (ΦΕΚ159/Α/13-6-1931) με το οποίο κηρύχθηκαν τα ενετικά τείχη του Ηρακλείου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο.
26. Την υπ' αρ. 6525/7-5-1965 ΥΑ (ΦΕΚ 360/Β/12-6-1965) με την οποία χαρακτηρίστηκε ο Δήμος Ηρακλείου ως οργανωμένος αρχαιολογικός τόπος.
27. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/22270/651/02-03-2012 ΥΑ ΦΕΚ 92/τ.ΑΑΠ/27-03-12 «Έγκριση κήρυξης και οριοθέτησης ως αρχαιολογικού χώρου, τμήματος της πόλης του Ηρακλείου, Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, Περιφέρειας Κρήτης» που περιλαμβάνει την εντός των τειχών πόλη, τα ιστάμενα μνημεία και την ενετική οχύρωση, συμπεριλαμβανομένης της τάφρου και της ζώνης των εξωτερικών προμαχώνων.
28. Την υπ' αρ. πρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ/253933/152119/5560/1840/29-07-2016 Υ.Α. με την οποία εγκρίθηκε υπό όρους η «Πρόταση του Δήμου Ηρακλείου για τις χρήσεις της ζώνης της ενετικής οχύρωσης της πόλης του Ηρακλείου», κατόπιν γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπως διατυπώθηκε στην υπ' αριθ. 25/5-7-2016 Πράξη του.
29. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ ΤΒΜΑΧΜΑΕ/ 564728/404478/ 7318/2955/ 17-01-2019 Έγκριση μελέτης «Διαμόρφωση - αποκατάσταση διαδρομής του ισόπεδου τμήματος της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου από τον προμαχώνα του Άγιου Ανδρέα έως το δυτικό λαιμό του νότιου λοβού του προμαχώνα Βιτούρι»
30. Την υπ. αρ. πρωτ. οικ. 3005/12-06-2024 (ΑΔΑ: 6ΛΛ47ΛΚ-ΠΧΥ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης για την Ένταξη της Πράξης «Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του ισόπεδου τμήματος της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου – Φάση Β» στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027 (ΣΒΑΑ Ηρακλείου)» που αφορά στα παρακάτω υποέργα:
 - 1^ο Υποέργο : «Διαμόρφωση – Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου»,
 - 2^ο Υποέργο : «Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης της Πόλης του Ηρακλείου»,
 - 3^ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες», στο πλαίσιο του έργου: Διαμόρφωση - Αποκατάσταση Διαδρομής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης Ηρακλείου»
31. Την με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ 137424/93631/1659/672 /16.03.2020 Έγκριση α) παραχώρησης χρήσης της Στοάς Μακάσι των ενετικών τειχών Ηρακλείου ως χώρου έκθεσης ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης και β) προμελέτης του Δήμου Ηρακλείου για την πραγματοποίηση εργασιών στα ενετικά τείχη του Ηρακλείου, στο πλαίσιο της «Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι».
32. Την υπ. αρ. πρωτ. οικ. 3728/22-07-2024 (ΑΔΑ: Ψ8Ι97ΛΚ-ΟΣΤ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης για την Ένταξη της Πράξης «Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι» στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027 (ΣΒΑΑ Ηρακλείου)» που αφορά στα παρακάτω υποέργα:
 - 1^ο Υποέργο : «Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι»,

- 2^ο Υποέργο : «Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και εισόδου της στοάς Μακάσι»,
33. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/34506/657/28-11-2011 Απόφαση του ΥΠΠΟΑ, με την οποία εγκρίθηκε η μελέτη εφαρμογής για την αποκατάσταση του παράκτιου τείχους του Ηρακλείου και την υπ' αρ. ΥΑ ΥΠΠΟΑ/105209/16-3-21 (ΑΔΑ: 66Γ64653Π4-ΚΟΛ), κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, για την υλοποίηση του έργου από το Δήμο Ηρακλείου,
34. Την υπ. αρ. πρωτ. οικ. 3391/03-07-2024 (ΑΔΑ: 9ΙΘΗ7ΛΚ-ΨΝΓ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης για την Ένταξη της Πράξης «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου» στο Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027 (ΣΒΑΑ Ηρακλείου)» που αφορά στα παρακάτω υποέργα:
- 1^ο Υποέργο : «Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου»,
 - 2^ο Υποέργο : «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων»,
 - 3^ο Υποέργο: «Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της ΕΦΑΗ»»
35. Την με αρ. πρωτ. απόφαση ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ ΔΒΜΑ / ΤΒΜΑΧΜΑΕ/ 350391/ 246841/ 4099/ 1542/07-07-2020, «Έγκριση πρότασης του Δ. Ηρακλείου για την προσωρινή μετατόπιση γηπέδων αντισφαίρισης από το χώρο της τάφρου Sabbionara – Bembo - Αγ. Φραγκίσκου των ενετικών τειχών Ηρακλείου».
36. Την με αρ. πρωτ. 147370/Β9/Φ32/937/09-12-2024 (ΑΔΑ: ΡΚΘΟ46ΝΚΠΔ-940), Πρόθεση Χρηματοδότησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ), της πράξης με τίτλο: «Προσωρινή μετατόπιση γηπέδων αντισφαίρισης από το χώρο της τάφρου του Προμαχώνα Sabbionara – Bembo - Αγ. Φραγκίσκου των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου Κρήτης» από το «ΤΠΑ ΥΠΑΙΘΑ - ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ» στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας: 3.13 «Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού»
37. Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/104448/4368 απόφαση για την «Έγκριση ειδικής αρχιτεκτονικής μελέτης διαμόρφωσης ευρύτερης περιοχής πλατείας κόρακα, Δήμου Ηρακλείου, νήσου Κρήτης»
38. Την υπ' αρ. πρωτ. 5283/ 24-10-2024 (ΑΔΑ: 99867ΛΚ-4ΓΕ) Έγκριση της 1ης αναθεώρησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027, με τίτλο: «ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ – ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ» (τέως «ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΕΞΥΠΝΗ - ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΠΟΛΗ, ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ «5+1» ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ»), στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 6 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαίθρου», του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
39. Την με αρ. πρωτ. 266/20-01-2025 (ΑΔΑ: 68ΟΦ7ΛΚ-Φ2Γ), Τροποποίηση της Πρόσκλησης με τίτλο: «Δράσεις Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δ. Ηρακλείου», της Περιφέρειας Κρήτης στο Δήμο Ηρακλείου για την Υποβολή Προτάσεων προς Χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027».
40. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/49532/2-2-2023 Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων της πρώτης και της δεύτερης φάσης του ερευνητικού προγράμματος «Ερευνητικές εργασίες για την ιστορική και τεχνολογική τεκμηρίωση των μελετών ωρίμανσης των έργων Αποκατάστασης – απόδοσης χρήσεων στα Δυτικά και στα Ανατολικά Νεώρια του Ηρακλείου Κρήτης» υπό όρους, όπως διατυπώθηκαν στην υπ' αριθ. 55/20-12-2022 Πράξη του ΚΑΣ (Θέμα 8ο) (ΑΔΑ: 6ΧΣΡ4653Π4-Χ64).

41. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/476551/6-10-2023 Υπ. Απόφαση έγκρισης των οριστικών αποτελεσμάτων (Γ' Φάση) του ερευνητικού προγράμματος, «Ερευνητικές εργασίες για την ιστορική και τεχνολογική τεκμηρίωση των μελετών ωρίμανσης των έργων Αποκατάστασης – απόδοσης χρήσεων στα Δυτικά και στα Ανατολικά Νεώρια του Ηρακλείου Κρήτης», υπό όρους, όπως διατυπώθηκαν στην υπ' αριθ. 30/11-7-2023 Πράξη του ΚΑΣ (Θέμα 15ο) (ΑΔΑ: ΨΗΩΗ46ΝΚΟΤ-Φ0Ρ)
42. Την υπ' αρ. 453969/16-10-2024 (ΑΔΑ: ΨΣ9Σ46ΝΚΟΤ-Ι79) απόφαση για την «Έγκριση παραλαβής των στοιχείων της τρίτης και τελευταίας φάσης του Ερευνητικού Προγράμματος με τίτλο: «Ερευνητικές εργασίες για την ιστορική και τεχνολογική τεκμηρίωση των μελετών ωρίμανσης των έργων Αποκατάστασης – απόδοσης χρήσεων στα Δυτικά και στα Ανατολικά Νεώρια του Ηρακλείου Κρήτης».
43. Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΤ/ΔΑΒΜΜ/37275/966/02-7-2010, απόφαση για την «Έγκριση Μελέτης Εφαρμογής και εκτέλεσης εργασιών για την αποκατάσταση τμήματος Μπέμπο – Αγίου Φραγκίσκου και του καμπύλου τμήματος Ορεκίονε – Προμαχώνα Σαμπιονάρα Ενετικών Τειχών, Ηρακλείου Κρήτης»
44. Οι δεσμεύσεις πιστώσεων του Υπουργείου Πολιτισμού, όπως αναλυτικά αναγράφονται στο Παράρτημα 1 της παρούσης το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσης Προγραμματικής σύμβασης.
45. Οι δεσμεύσεις πιστώσεων του Δήμου Ηρακλείου, όπως αναλυτικά αναγράφονται στο Παράρτημα 1 της παρούσης το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσης Προγραμματικής σύμβασης.
46. Οι δεσμεύσεις πιστώσεων του ΟΔΑΠ, όπως αναλυτικά αναγράφονται στο Παράρτημα 1 της παρούσης το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσης Προγραμματικής σύμβασης.
47. Την υπ' αρ./ΥΠΠΟ/2025 σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού για τη σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης,
48. Το Απόσπασμα Πρακτικού της υπ' αριθ. .../.../2025 Συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΔΑΠ, που εγκρίνει τη σύναψη και τους όρους της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης και ορίζει τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης,
49. Την υπ' αρ. .../2025 (ΑΔΑ:) Απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Κρήτης που εγκρίνει τη σύναψη και τους όρους της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης,
50. Την υπ. αρ. .../.../2025 (ΑΔΑ:) Απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Ηρακλείου, που εγκρίνει τη σύναψη και τους όρους της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης,
51. Την υπ' αριθμόν/.../2025 πράξη ελέγχου νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (αρ. πρωτ.....).

Συνομολογούν, συμφωνούν και συναποδέχονται τα κάτωθι:

Προοίμιο - Περιεχόμενα της Σύμβασης

Τα Ενετικά Τείχη του Ηρακλείου που άντεξαν την εικοσαετή και πλέον πολιορκία των Οθωμανών στα μέσα του 17ου αιώνα, περιβάλλουν τον πυρήνα της πόλης στην έκταση που αυτή είχε στις αρχές του 16ου αιώνα.

Η πλεονεκτική θέση, που κατείχε ο Χάνδακας στη Μεσόγειο, έγινε η αιτία συχνών επιδρομών από λαούς που επιδίωκαν να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο στο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου.

Η οχύρωση του "Φρουρίου της Τάφρου" των Αράβων, του Κάστρου των Βυζαντινών και της Κάντια των Ενετών εκφράζει κάθε φορά την ταυτότητα του κατακτητή, την εξέλιξη της πολεμικής τεχνικής και της οχυρωματικής τέχνης, ενώ συγχρόνως καλείται να καλύψει τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες μιας πόλης που επεκτείνεται.

Η νέα οχύρωση του Χάνδακα του 16ου-17ου αι., με τους επιβλητικούς προμαχώνες και τις μνημειώδεις πύλες αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της οχυρωματικής τέχνης και είναι ακόμη και σήμερα ένα από τα σημαντικότερα μνημεία του είδους αυτού στο μεσογειακό χώρο όσον αφορά στην έκταση και το βαθμό διατήρησης.

Ο οχυρωματικός περίβολος αποτελεί το μεγαλύτερο σε έκταση οχυρωματικό έργο των Βενετών στην Ανατολική Μεσόγειο. Το γενικό σχήμα του οχυρού ακολουθεί έναν αυστηρό γεωμετρικό σχεδιασμό με κάτοψη πολυγώνου, ενισχυμένου με προμαχώνες και περιτριγυρισμένου από τάφρο, η βάση του οποίου ακολουθεί την ακτογραμμή.

Τις κορυφές του καταλαμβάνουν επτά προμαχώνες, δυο θαλάσσιοι (της Άμμου ή Sabbionara στα ανατολικά και του Αγίου Ανδρέα στα δυτικά) και πέντε χερσαίοι (από Α προς Δ οι Vitturi, Ιησού, Martinengo, Βηθλεέμ και Παντοκράτορα). Σ' αυτούς πρέπει να προστεθεί ο χερσαίος ημιπρομαχώνας του Αγίου Φραγκίσκου και ο ημιπρομαχώνας των Arsenali στην περιοχή του ενετικού λιμένα.

Το μήκος του χερσαίου τμήματος είναι 4.630μ. και του παράκτιου μετώπου 1.950μ. Οι προμαχώνες ενώνονται μεταξύ τους με ευθύγραμμα τμήματα, διακοσμημένα σε πολλά σημεία με ένθετα μαρμάρινα ανάγλυφα που απεικονίζουν οικόσημα και το λιοντάρι του Αγίου Μάρκου, σύμβολο της παντοδυναμίας των Ενετών. Σημαντικά αρχιτεκτονικά μνημεία αποτελούν οι «πύλες» του οχυρωματικού περιβόλου που εξυπηρετούσαν στη σύνδεση της πόλης με την ύπαιθρο.

Εκτός από την ισχυρή οχύρωση κατά την περίοδο της ενετικής κυριαρχίας οι Βενετοί έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το λιμάνι του Χάνδακα, αναδεικνύοντάς σε κέντρο του διαμετακομιστικού εμπορίου και παράλληλα σε έναν από τους σημαντικότερους ναύσταθμους του στόλου τους στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου. Γι' αυτό και εκτελούν σημαντικά τεχνικά έργα μεριμνώντας για την ασφάλειά του.

Στη λεκάνη του ενετικού λιμένα και έναντι του Φρουρίου της Θάλασσας (Rocca a Mare, ο μετέπειτα Κούλε) είχαν κατασκευαστεί μεταξύ του πρώτου μισού του 13ου αι. και των αρχών του 17ου αι. τρία συγκροτήματα νεωρίων: το παλαιότερο χρονολογικά (Arsenali Antichi) βρισκόταν στη νότια πλευρά του λιμανιού, η κατασκευή ολοκληρώθηκε στα τέλη του 15ου αιώνα και περιλάμβανε πέντε επιμήκεις στεγασμένους χώρους. Το δεύτερο συγκρότημα (Arsenali Vecchi), στη δυτική πλευρά του προηγούμενου, κατασκευάστηκε στη δεκαετία του 1550 με τέσσερις χώρους. Από το συγκρότημα αυτό σώζονται σήμερα τέσσερις χώροι (τα ονομαζόμενα τώρα δυτικά νεώρια).

Το τρίτο συγκρότημα των νεωρίων (Arsenali Nuovi και Nuovissimi) ολοκληρώθηκε στις αρχές του 17ου αιώνα, περιλάμβανε δέκα τμήματα και βρισκόταν στην ανατολική πλευρά του λιμανιού.

Από το συγκρότημα αυτό σήμερα σώζεται μόνο ο δυτικότερος θόλος του συγκροτήματος, δίπλα στη δεξαμενή ZANE.

Στον ίδιο χώρο της λιμενικής λεκάνης κατασκευάστηκαν και άλλα κτίσματα και αποθήκες όπως είναι η αποθήκη άλατος και η δεξαμενή ZANE πλησίον του ανατολικού νεωρίου και η αποθήκη των νεωρίων, δίχωρο ορθογώνιο παραλληλόγραμμο κτίσμα με δυο θολοσκεπείς χώρους, δίπλα στο συγκρότημα των δυτικών νεωρίων.

Η ενετική οχύρωση χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο ήδη από το 1931 (ΠΔ 8-6-1931 - ΦΕΚ159/Α/13-6-1931).

Ιστορικό παραχωρήσεων του Μνημείου στον Δήμο Ηρακλείου και Προγραμματικές Συμβάσεις:

Η πρώτη παραχώρηση του Μνημείου των ενετικών τειχών στον Δήμο Ηρακλείου γίνεται με την υπ' αρ. ΥΠΠΕ/Φ04Β-34/25947/17-5-1985 απόφαση Υπουργού Πολιτισμού η οποία ανακαλείται με την υπ' αρ. Υ.Α.ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/44826/849/5.11.1991.

Η δεύτερη παραχώρηση υπογράφεται στις 10.4.1998, σύμφωνα με την υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/ΜΝΗΜ/17648/633 απόφαση Υπουργού Πολιτισμού με διάρκεια πέντε έτη.

Η τελευταία παραχώρηση εγκρίνεται το 2003 με την υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑ&ΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/ 54417/4237/9-1-2003 απόφαση με διάρκεια δέκα έτη.

Με την παρούσα καθορίζονται οριστικά οι όροι και τα έργα για την εκ νέου παραχώρηση των ενετικών τειχών στον Δήμο Ηρακλείου για μία δεκαετία σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ.

Δεδομένου ότι:

I. Το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ αποτελεί τον θεσμικό φορέα για την προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της παλιάς πόλης του Ηρακλείου, βάσει της υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/22270/651/02-03-2012 ΥΑ (ΦΕΚ92/τ.ΑΑΠ/27-03-12) και του ν. 4858/2021. Ως αρμόδιος φορέας προστασίας του μνημείου έχει αντικείμενο την αποκάλυψη, καταγραφή και τεκμηρίωση των μνημείων μέχρι τη συντήρηση, φύλαξη, ανάδειξη και την ένταξή τους στη σύγχρονη κοινωνική ζωή.

Είναι αρμόδιο για τη μελέτη, τον προγραμματισμό, τη διαχείριση και την εκτέλεση οιοδήποτε αρχαιολογικού έργου, την επιστημονική μελέτη και δημοσίευση των αρχαιοτήτων, τη διαχείριση των μνημείων των αρχαιολογικών χώρων, των Μουσείων και των Συλλογών που ανήκουν στο κράτος, καθώς και για την εν γένει μέριμνα εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί προστασίας των αρχαιοτήτων.

II. Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ είναι βασικός πυλώνας αναπτυξιακού προγραμματισμού σε περιφερειακό επίπεδο με αρμοδιότητες σχεδίασης, προγραμματισμού, αλλά και υλοποίησης πολιτικών. Φέρει - μεταξύ άλλων - αρμοδιότητες προγραμματισμού και ανάπτυξης, φυσικών πόρων και ενέργειας, απασχόλησης, εμπορίου και τουρισμού, χωροταξίας και περιβάλλοντος, καθώς και διοικητικής μέριμνας.

Αποτελεί μία από τις Περιφέρειες της Ελλάδας, που δύναται να υλοποιήσει συγκεκριμένο πρόγραμμα που περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στο Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

III. Ο ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ως θεματοφύλακας της αναπτυξιακής πολιτικής του Ηρακλείου, σχεδιάζει, προγραμματίζει και υλοποιεί πολιτικές που έχουν ως στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους κατοίκους της πόλης, την ανάπτυξη της πόλης, τη διάσωση και ανάδειξη του πολιτισμικού αποθέματος της πόλης.

Μεριμνά για τη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες, καθώς και το σχεδιασμό, προγραμματισμό και υλοποίηση μελετών, έργων, υπηρεσιών δράσεων κτλ., σε μνημεία ή μνημειακές/ιστορικές περιοχές που βρίσκονται στη χωρική αρμοδιότητά του ή/και ιδιοκτησίας του, συντάσσει μελέτες, επιβλέπει, εκτελεί και παραλαμβάνει κάθε έργο, όπως κτηριακά, ηλεκτρομηχανολογικά, υδραυλικά, διαμόρφωσης κοινοχρήστων χώρων και υπαίθριου εξοπλισμού της παλιάς πόλης, κατόπιν έγκρισης των σχετικών μελετών από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟ.

Υλοποιεί εν γένει προγράμματα, για τη συνολική και ολοκληρωμένη προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των συνθηκών διαβίωσης, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

IV. Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΟΔΑΠ), σύμφωνα με τον ν.4761/2020 (Α' 248), έχει ως στρατηγικούς σκοπούς την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μνημείων και μουσείων, την αύξηση των οικονομικών πόρων που προέρχονται από τις επισκέψεις στους άνω χώρους, την παροχή υπηρεσιών προς τους επισκέπτες και την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, καθώς και τη διάθεση των οικονομικών πόρων για την υποστήριξη του έργου του ΥΠΠΟ.

Τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 100 του ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στη σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης για την υλοποίηση του έργου για την «Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου».

Περιεχόμενα της Σύμβασης

1. Προοίμιο και τα Περιεχόμενα της Σύμβασης.
2. Σκοπός της Σύμβασης (άρθρο 1).
3. Αντικείμενο της σύμβασης (άρθρο 2).
4. Διάρκεια της Σύμβασης (άρθρο 3).
5. Ποσά και Πόροι χρηματοδότησης (άρθρο 4).
6. Δικαιώματα και υποχρεώσεις συμβαλλόμενων (άρθρο 5).
7. Παραχώρηση Χρήσης Ενετικών Τειχών και Νεωρίων στο Δήμο Ηρακλείου (άρθρο 6)
8. Όργανα Παρακολούθησης της Σύμβασης, Λειτουργία και Αρμοδιότητές τους (άρθρο 7).
9. Τροποποιήσεις της Σύμβασης (άρθρο 8).
10. Αντισυμβατική συμπεριφορά και ρήτρες (άρθρο 9).
11. Επίλυση διαφορών (άρθρο 10).
12. Ειδικοί όροι (άρθρο 11).
13. Μεταφορά/ απασχόληση προσωπικού - χρήση υποδομών (άρθρο 12).
14. Τελικές διατάξεις (άρθρο 13).

Άρθρο 1

Σκοπός της Σύμβασης

Η παρούσα Προγραμματική για την «Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Ενετικής Οχύρωσης και των Νεωρίων του Ηρακλείου», στοχεύει:

α) στη διαρκή, αδιάκοπη και αгаστή συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών με την παράλληλη ανάπτυξη ισχυρής και αδιάρρηκτης σύμπραξης μεταξύ τους, η οποία θα

συντρέχει στην επιτάχυνση των διαδικασιών εκτέλεσης των περιγραφόμενων Μελετών, Έργων, Δράσεων, Υπηρεσιών, κτλ.,

β) στον καθορισμό ενός κοινού, ενιαίου, συνεκτικού πλαισίου δράσης, βάσει του οποίου τίθενται επιμέρους στόχοι και καθολικοί σκοποί, οι οποίοι συμφωνείται να υλοποιηθούν,

γ) στον καθορισμό και προσδιορισμό των μέσων, τρόπων και διαδικασιών υλοποίησης των όσων περιγράφονται στην παρούσα,

δ) στη διάθεση συγκεκριμένων και προδιαγεγραμμένων χρηματικών πόρων που θα εξασφαλίζουν την εκτέλεση των Μελετών, Έργων, Δράσεων, Υπηρεσιών κτλ., διασφαλίζοντας την αναπτυξιακή τροχιά της περιοχής,

ε) στη συντήρηση, προστασία και ανάδειξη των μνημείων που περιγράφονται στην παρούσα

ζ) στην ευαισθητοποίηση των κατοίκων και των επισκεπτών για την ολοκληρωτική ένταξη των μνημείων στη ζωή, την εικόνα και την ταυτότητα της πόλης και κυρίως τη βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη, βάσει των Διεθνών Συμβάσεων και των προστατευτικών διατάξεων του ν. 4858/2021.

Οι επιμέρους στόχοι και σκοποί της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, αναλύονται στο «Άρθρο 2- Αντικείμενο της Σύμβασης», στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά οι Μελέτες, τα Έργα, οι Δράσεις, οι Υπηρεσίες κτλ., που θα υλοποιηθούν στην ενετική οχύρωση του Ηρακλείου.

Άρθρο 2

Αντικείμενο της Σύμβασης

Αντικείμενο της παρούσας Προγραμματικής αποτελεί η υλοποίηση των ακόλουθων:

Α' Μέρος Προγραμματικής Σύμβασης: Μελέτες - Υπηρεσίες - Προμήθειες

1. Διαμόρφωση - αποκατάσταση διαδρομής του ισόπεδου τμήματος της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου - ΥΠΟΕΡΓΟ 2: Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Σήμανσης – Προβολής του Ισόπεδου Τμήματος της Ενετικής Οχύρωσης της Πόλης του Ηρακλείου

Αντικείμενο: Αφορά στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος σήμανσης – προβολής του ισόπεδου τμήματος που θα συμβάλει καθοριστικά στην ανάδειξη του μνημείου καθώς και στη σχέση του με τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της πόλης. Η περιοχή παρέμβασης ξεκινάει από τον προμαχώνα του Αγ. Ανδρέα έως τον προμαχώνα Βιτούρι.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Προϋπολογισμός: 265.905,60 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6016328 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270044 (ΚΑ Δήμου Ηρακλείου: 64-7341.024)

Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση εντός 2025

2. Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι - ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι

Αντικείμενο: Αφορά σε εργασίες διαμόρφωσης της έκθεσης εσωτερικά της στοάς Μακάσι. Η έκθεση θα αποτελέσει ένα συμβολικό Χώρο Μνήμης της Εθνικής Αντίστασης της Κρήτης.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Προϋπολογισμός: 586.248,59 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6012086 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270066 (ΚΑ Δήμου Ηρακλείου: 64-6474.001)

Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση εντός 2025

3. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου - ΥΠΟΕΡΓΟ 2: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων

Αντικείμενο: Αφορά στην παρακολούθηση υλοποίησης του Υποέργου 1 από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων (Γραφείο Κρήτης)

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΠΟ / ΕΕΑ (Γραφείο Κρήτης)

Προϋπολογισμός: 74.500,00 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6011231 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270057

Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση έως 2027

4. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου - ΥΠΟΕΡΓΟ 3: Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου

Αντικείμενο: Αφορά στην παρακολούθηση υλοποίησης του Υποέργου 1 από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΠΟ / ΕΦΑΗ

Προϋπολογισμός: 68.000,00 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6011231 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270057

Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση έως 2027

5. Μελέτη αντιδιαβρωτικής προστασίας της παράκτιας ζώνης της παλιάς Ηλεκτρικής

Αντικείμενο: Η μελέτη αφορά στην αντιδιαβρωτική προστασία της παράκτιας ζώνης της παλιάς Ηλεκτρικής, που βρίσκεται στην περιοχή του κόλπου Δερματά και στην περιοχή δυτικά του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, όπου έχει διαπιστωθεί έντονη διάβρωση.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Προϋπολογισμός: 70.055,67 € (Υπόλοιπο σύμβασης: 30.000,00 €)

Πηγή Χρηματοδότησης: Ιδιοί Πόροι Δήμου Ηρακλείου (ΚΑ 30-7412.260)

Χρόνος υλοποίησης: Σε εξέλιξη - Ολοκλήρωση εντός 2025

6. Οργάνωση εποπτικής έκθεσης με τίτλο «Ηράκλειο - 40 αιώνες ιστορίας» στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου

Αντικείμενο: Πρόκειται για την υλοποίηση των απαιτούμενων εργασιών με στόχο τη δημιουργία έκθεσης, μέσω εποπτικού υλικού, για την ιστορία της πόλης του Ηρακλείου στην πύλη Παντοκράτορα των ενετικών τειχών Ηρακλείου.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΠΟ / ΕΦΑΗ

Προϋπολογισμός: 459.737,00 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6012090 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270056

Χρόνος υλοποίησης: Σε εξέλιξη - Ολοκλήρωση εντός του 2025

7. Μελέτη σύνδεσης προμαχώνα Αγίου Ανδρέα με το θαλάσσιο τείχος

Αντικείμενο: Η μελέτη αφορά στη γεφύρωση του ρήγματος του προμαχώνα Αγίου Ανδρέα με το θαλάσσιο τείχος με σκοπό τη σύνδεση του χερσαίου τείχους και των δημόσιων δικτύων μετακίνησης (πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων επί των τειχών) με τα ήδη διαμορφωμένα δίκτυα στο δυτικό παραλιακό μέτωπο.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2026-2028

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

8. Μελέτη διαμόρφωσης χώρων στάθμευσης επισκεπτών του μνημείου.

Αντικείμενο: Πρόκειται για τη μελέτη διαμόρφωσης χώρων στάθμευσης επισκεπτών του μνημείου και τουριστικών λεωφορείων, σε τμήματα του μνημείου όπως: (α) στο εσωτερικό πρανάς του προμαχώνα Αγ. Ανδρέα επί της Λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, (β) στο εσωτερικό πρανάς του προμαχώνα Παντοκράτορα επί της Λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, (γ) στο μικρό τριγωνικό πλάτωμα που έχει διαμορφωθεί σε επίπεδο λίγο ψηλότερο από τη λεωφόρο Πλαστήρα εσωτερικά του προμαχώνα Μαρτινέγκο, (δ) στο τμήμα ανατολικής τάφρου προμαχώνα Ιησού επί της οδού Χαρ. Τρικούπη και (ε) στο τμήμα της ανατολικής τάφρου περιμετρικά του ερειπωμένου κτηρίου των Κυλινδρόμυλων Καστρινάκη, επί της λεωφ. Ικάρου.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2026-2028

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

9. Μελέτη ανάδειξης των χαμηλών πλατειών και στοών των ενετικών τειχών**Αντικείμενο:**

Η μελέτη αφορά στην ανάδειξη και αποκατάσταση των χαμηλών πλατειών και στοών της ενετικής οχύρωσης με τη δημιουργία χώρων επίσκεψης, πολιτιστικών εκδηλώσεων και αναψυχής. Οι χώροι αυτοί είναι: (α) Η βορειοδυτική χαμηλή πλατεία και στοά του προμαχώνα Παντοκράτορα, (β) Η βορειοδυτική χαμηλή πλατεία (νυν ανοιχτό θέατρο Βηθλεέμ) και η νοτιοανατολική χαμηλή πλατεία (νυν ανοιχτός κινηματογράφος Βηθλεέμ) προμαχώνα Βηθλεέμ με τις αντίστοιχες στοές, (γ) Η δυτική χαμηλή πλατεία προμαχώνα Μαρτινέγκο, (δ) Η βορειοανατολική χαμηλή πλατεία (πλησίον της έκθεσης Ν. Καζαντζάκη) προμαχώνα Ιησού, (ε) Η νοτιοδυτική χαμηλή πλατεία και στοά προμαχώνα Βιτούρι, (στ) Το βορειοανατολικό τμήμα του προμαχώνα Βιτούρι (νυν άλσος προσκόπων), (ζ) Η πύλη του Αγίου Γεωργίου, και (η) Η ομώνυμη πύλη του προμαχώνα Σαμπιονάρα

Φορέας υλοποίησης:

Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης:

Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης:

2026-2028

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

10. Μελέτη φωτισμού ανάδειξης του συνόλου του μνημειακού περιβάλλου, των πυλών και της τάφρου**Αντικείμενο:**

Πρόκειται για τη μελέτη φωτισμού ανάδειξης του συνόλου του μνημειακού περιβάλλου, των πυλών και της τάφρου.

Φορέας υλοποίησης:

Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης:

Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης:

2026-2028

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

11. Μελέτη προσβασιμότητας (κάθετη σύνδεση) στον επιπρομαχώνα Μαρτινέγκο (τάφος Ν. Καζαντζάκη)**Αντικείμενο:**

Πρόκειται για τη μελέτη προσβασιμότητας (κάθετη σύνδεση) στον επιπρομαχώνα Μαρτινέγκο (τάφος Ν. Καζαντζάκη).

Φορέας υλοποίησης:

Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης:

Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης:

2025-2027

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

12. Επικαιροποίηση οικονομοτεχνικής μελέτης για τη διαχείριση και λειτουργία του μνημείου της ενετικής οχύρωσης – Δημιουργία Κανονιστικού πλαισίου**Αντικείμενο:**

Πρόκειται για την επικαιροποίηση της οικονομοτεχνικής μελέτης για τη διαχείριση και λειτουργία του μνημείου της ενετικής οχύρωσης και τη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου.

Φορέας υλοποίησης:

Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης:

Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2025-2027

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

13. Εκπόνηση γενικού σχεδίου Master-Plan για την παραλιακή ζώνη (παράκτιο τείχος και ευρύτερη περιοχή των Ενετικών Νεωρίων)

Αντικείμενο: Πρόκειται για την εκπόνηση ενός γενικού σχεδίου Master-Plan για την παραλιακή ζώνη (παράκτιο τείχος και ευρύτερη περιοχή των Ενετικών Νεωρίων) προκειμένου να προσδιοριστούν οι χρήσεις και οι μελλοντικές παρεμβάσεις στο παραλιακό μέτωπο.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2025-2027

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

14. Μελέτη εξωραϊσμού – διαμόρφωσης της δυτικής τάφρου οδού Εφόδου

Αντικείμενο: Η μελέτη αφορά στον εξωραϊσμό και τη διαμόρφωση της δυτικής τάφρου οδού Εφόδου. Πρόκειται για τη μελέτη ανάπλασης, της οδού Εφόδου (νυν εγκαταστάσεις ΟΦΗ) καθώς και του μικρού κοινόχρηστου χώρου.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2027-2029

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

15. Μελέτη εξωραϊσμού – διαμόρφωσης της δυτικής τάφρου προμαχώνα Βηθλεέμ και προμαχώνα Μαρτινέγκο (από Κομμένο Μπεντένι έως Κηποθέατρο Ν. Καζαντζάκη)

Αντικείμενο: Η μελέτη αφορά στον εξωραϊσμό και τη διαμόρφωση της δυτικής τάφρου από τον προμαχώνα Βηθλεέμ μέχρι προμαχώνα Μαρτινέγκο (από το Κομμένο Μπεντένι έως το Κηποθέατρο Ν. Καζαντζάκη) με χώρους άθλησης και αναψυχής. Στη μελέτη συμπεριλαμβάνεται και η ανακαίνιση του αναψυκτηρίου.

Επιπλέον θα μελετηθεί η προγραμματισμένη απομάκρυνση της Υπηρεσίας Πρασίνου του Δήμου Ηρακλείου από την τάφρο.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2028-2030

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

16. Επικαιροποίηση της μελέτης για τη στερέωση-αποκατάσταση και στατική επάρκεια του Προμαχώνα Μαρτινέγκο

Αντικείμενο: Πρόκειται για την επικαιροποίηση της μελέτης για τη στερέωση - αποκατάσταση και την επίτευξη στατικής επάρκειας του Προμαχώνα Μαρτινέγκο (μελέτη 2005), για τα στρογγύλα τμήματα του προμαχώνα (στρογγύλα τμήματα– orrechioni).

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του

Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2026-2028

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

17. Μελέτη διαμόρφωσης του Προμαχώνα Μαρτινέγκο

Αντικείμενο: Πρόκειται για τη μελέτη ανάπλασης τμήματος του Προμαχώνα Μαρτινέγκο (νυν εγκαταστάσεις ΕΡΓΟΤΕΛΗ).

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Χρόνος υλοποίησης: 2030-2032

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

18. Μελέτη διαμόρφωσης του πάρκου Νεολαίας

Αντικείμενο: Πρόκειται για τη μελέτη ανάπλασης του πάρκου Νεολαίας, που βρίσκεται στην ανατολική τάφρο των τειχών, κάτω από τον Προμαχώνα Σαμπιονάρα.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2030-2032

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

19. Μελέτη διαμόρφωσης του Προμαχώνα Σαμπιονάρα

Αντικείμενο: Πρόκειται για τη μελέτη ανάπλασης τμήματος του προμαχώνα Σαμπιονάρα (νυν εγκαταστάσεις ΟΑΑ Ηρακλείου).

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Η μελέτη θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2031-2033

Η ανωτέρω μελέτη θα εγκριθεί από τις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ

20. Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας με κάμερες

Αντικείμενο: Πρόκειται για την προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας με κάμερες για την προστασία και εποπτεία του μνημείου.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Ίδια Μέσα Δήμου Ηρακλείου

Χρόνος υλοποίησης: 2033-2034

21. Δημιουργία και λειτουργία βάσης δεδομένων για το Μνημείο της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου

Αντικείμενο: Πρόκειται για την δημιουργία βάσης δεδομένων για το μνημείο της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου, με σκοπό την καταγραφή επεμβάσεων και την εν γένει παρακολούθηση του αντικειμένου της παρούσης

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Τρόπος Υλοποίησης: Θα εκπονηθεί οίκοθεν από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου Ηρακλείου.

Χρόνος υλοποίησης: 2034-2035

22. Πολιτιστικές, εκπαιδευτικές και αθλητικές εκδηλώσεις στα Ενετικά Τείχη: Ετήσιο Φεστιβάλ των Τειχών - Candia Walls Festival Ηρακλείου**Αντικείμενο:**

Στα Ενετικά Τείχη θα διοργανώνονται με την επιμέλεια του Δήμου Ηρακλείου πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις, και εκπαιδευτικές δραστηριότητες με τη συμμετοχή κοινού σε όλη τη διάρκεια του έτους. Μεταξύ αυτών, το «Φεστιβάλ των Τειχών - Candia Walls Festival» του Δήμου Ηρακλείου, αφορά σε έναν νέο θεσμό που έχει ως στόχο την ανάδειξη και ενσωμάτωση των Ενετικών τειχών της πόλης στην πολιτιστική ζωή των κατοίκων της και των επισκεπτών της. Περιλαμβάνει εκθέσεις, απογευματινές και βραδινές συναυλίες, θεατρικές και μουσικές παραστάσεις αθλητικά δρώμενα, εκπαιδευτικά προγράμματα, καθώς και θερινό κινηματογράφο, σε διαφορετικά σημεία του οχυρωματικού περιβάλλοντος των Τειχών. Το Υπουργείο Πολιτισμού θα συνεχίσει να συντρέπει την διοργάνωση του Φεστιβάλ των Τειχών καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσης Σύμβασης.

Φορέας υλοποίησης:

Δήμος Ηρακλείου & ΥΠΠΟ

Προϋπολογισμός:

Δήμος Ηρακλείου: 540.000,00 € για 3 έτη (180.000,00 €/έτος)

ΥΠΠΟ: 450.000,00 € για 3 έτη (150.000,00 €/έτος)

Σύνολο: 990.000,00 € 3 έτη (330.000,00 €/έτος)

Πηγή Χρηματοδότησης:

Το ποσό των 540.000,00 € προέρχεται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Δήμου Ηρακλείου (180.000,00 €/έτος, ΚΑ: 15-6471.017) και το ποσό των 450.000,00 € προέρχεται από πόρους του ΥΠΠΟ (150.000,00 €/έτος).

Χρόνος υλοποίησης:

2025-2028

Οι ως άνω εκδηλώσεις, καθώς και το Φεστιβάλ υλοποιούνται ετησίως, σύμφωνα με τις σχετικές εγκρίσεις για τη χρήση των χώρων.

23. Δημιουργία πωλητηρίου στο συγκρότημα των ενετικών Νεωρίων στο Βενετσιάνικο λιμάνι Ηρακλείου.**Αντικείμενο:**

Περιλαμβάνει τη διερεύνηση για τη δημιουργία πωλητηρίου στον χώρο του συγκροτήματος των ενετικών Νεωρίων στο Βενετσιάνικο λιμάνι Ηρακλείου. Σύμφωνα με την εγκεκριμένη από το ΥΠΠΟ μελέτη για την αποκατάσταση και ανάδειξη του συγκροτήματος (δυτικά και ανατολικά νεώρια, η δυτική αποθήκη, η αποθήκη άλατος και η δεξαμενή Ζάνε), προβλέπονται χρήσεις εξυπηρέτησης κοινού σε επιμέρους κτήρια.

Φορέας υλοποίησης:

ΟΔΑΠ

Πηγή Χρηματοδότησης:

Οίκοθεν

Διάρκεια:

2 έτη

Χρόνος υλοποίησης:

Για τη δημιουργία πωλητηρίου θα συνταχθούν εξειδικευμένες μελέτες, από τον ΟΔΑΠ, οι οποίες θα εγκριθούν από τα αρμόδια Όργανα του ΥΠΠΟ.

Β' Μέρος Προγραμματικής Σύμβασης: Έργα**1. Διαμόρφωση - αποκατάσταση διαδρομής του ισόπεδου τμήματος της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου - ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Διαμόρφωση - αποκατάσταση διαδρομής του ισόπεδου τμήματος της ενετικής οχύρωσης Ηρακλείου****Αντικείμενο:**

Το έργο αφορά στη δημιουργία μιας γραμμικής πορείας στο ισόπεδο

τμήμα των Ενετικών Τειχών της πόλης του Ηρακλείου που θα αναδεικνύεται με σημειακές επεμβάσεις κατά μήκος ενός ανοικτού και μη διακοπτόμενου οπτικού πεδίου. Η περιοχή παρέμβασης ξεκινάει από τον προμαχώνα του Αγ. Ανδρέα έως τον προμαχώνα Βιτούρι.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου
Προϋπολογισμός: 2.034.611,63 € (Υπόλοιπο σύμβασης: 631.860,94 €)
Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6016328 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270044 (ΚΑ Δήμου Ηρακλείου 64-7341.023)
Χρόνος υλοποίησης: Σε εξέλιξη – Ολοκλήρωση εντός 2025

2. Δημιουργία Μόνιμης Έκθεσης Ενθυμημάτων Εθνικής Αντίστασης στη Στοά Μακάσι - ΥΠΟΕΡΓΟ 2: Εργασίες διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και εισόδου της στοάς Μακάσι,

Αντικείμενο: Αφορά σε οικοδομικές και Η/Μ εργασίες στο χώρο εξωτερικά της εισόδου της στοάς και στο χώρο της χαμηλής πλατείας.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου
Προϋπολογισμός: 163.000,00 €
Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6012086 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270066 (ΚΑ Δήμου Ηρακλείου 64-7326.013)
Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση εντός 2025

3. Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου - ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Στερέωση και Στατική Αποκατάσταση του Παραθαλάσσιου Τμήματος των Ενετικών Τειχών Ηρακλείου

Αντικείμενο: Το εν λόγω έργο αφορά στην εκτέλεση των εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης του παράκτιου ενετικού τείχους από την περιοχή της ιχθυόσκαλας (αρχή του μόλου) μέχρι το Λιμενικό Περίπτερο.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου
Προϋπολογισμός: 2.200.000,00 €
Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου) με Κωδικό ΟΠΣ 6011231 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270057 (ΚΑ Δήμου Ηρακλείου 64-7341.044)
Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση έως 2027

4. Αντιδιαβρωτική προστασία της παράκτιας ζώνης της παλιάς Ηλεκτρικής

Αντικείμενο: Το έργο αφορά στην εκτέλεση εργασιών για την αντιδιαβρωτική προστασία της παράκτιας ζώνης της παλιάς Ηλεκτρικής, που βρίσκεται στην περιοχή του κόλπου Δερματά και στην περιοχή δυτικά του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, όπου έχει διαπιστωθεί έντονη διάβρωση.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου
Προϋπολογισμός: 5.000.000,00 €
Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου). Το έργο εντάσσεται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 6: «Μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές» του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ», όπως έχει προσδιοριστεί στην υπ' αρ. πρωτ. 5283/24-10-2024 (ΑΔΑ: 99867ΛΚ-ΑΓΕ) Απόφαση έγκρισης της 1ης αναθεώρησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του

Δήμου Ηρακλείου 2021-2027, της Περιφέρειας Κρήτης.

Χρόνος υλοποίησης: 2026-2028

Το ανωτέρω έργο υλοποιείται στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027 και η χρηματοδότηση του έχει προβλεφθεί από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου), σύμφωνα με την με υπ' πρωτ. 266/20-01-2025 (ΑΔΑ: 68ΟΦ7ΛΚ-Φ2Γ) Πρόσκληση. Η εκτέλεση του θα γίνει μετά την έγκριση της μελέτης από το ΥΠΠΟ.

5. Προσωρινή μετατόπιση γηπέδων αντισφαίρισης από το χώρο της τάφρου Sabbionara – Bembo - Αγ. Φραγκίσκου

Αντικείμενο: Το έργο αφορά στην εκτέλεση εργασιών για την προσωρινή μετατόπιση των τεσσάρων (4) γηπέδων αντισφαίρισης του ΟΑΑΗ από το χώρο της τάφρου και την κατασκευή λυόμενου οικίσκου αποδυτηρίων.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Προϋπολογισμός: 985.000,00 €

Πηγή Χρηματοδότησης: ΤΠΑ/ΠΠΑ ΥΠΑΙΘΑ με Κωδικό ΟΠΣ: 5225740 και ΚΕ στη ΣΑΝΑ316: 2024ΝΑ316001015200178 (700.000,00 €) και από Ίδιους Πόρους του Δήμου Ηρακλείου (285.000,00 €)

Χρόνος υλοποίησης: 2026-2027

Το ανωτέρω έργο υλοποιείται στο πλαίσιο της εγκεκριμένης μελέτης (ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ / ΤΒΜΑΧΜΑΕ/350391/246841/4099/1542/07-07-2020) και η χρηματοδότηση του έχει προβλεφθεί από το ΤΠΑ 2021-2025 του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ), σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 147370/Β9/Φ32/937/09-12-2024 (ΑΔΑ: ΡΚΘΟ46ΝΚΠΔ-940) Πρόσκληση.

6. Διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής πλατείας Κόρακα

Αντικείμενο: Αφορά στην εκτέλεση εργασιών (οικοδομικών, ΗΜ, πρασίνου, κ.λπ.) για τη διαμόρφωση της ευρύτερης περιοχής της πλατείας Κόρακα στην οδό Μάχης Κρήτης μέχρι τη συμβολή με την οδό Εφόδου, νοτίως του Προμαχώνα Παντοκράτορα.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου

Προϋπολογισμός: 650.000,00 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου). Το έργο εντάσσεται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4: «Βελτίωση και ανάδειξη των χαρακτηριστικών του αστικού περιβάλλοντος» του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ», όπως έχει προσδιοριστεί στην υπ' αρ. πρωτ. 5283/24-10-2024 (ΑΔΑ: 99867ΛΚ-ΑΓΕ) Απόφαση έγκρισης της 1ης αναθεώρησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027, της Περιφέρειας Κρήτης.

Χρόνος υλοποίησης: 2026-2027

Το ανωτέρω έργο υλοποιείται στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027 και η χρηματοδότηση του έχει προβλεφθεί από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου), σύμφωνα με την με υπ' πρωτ. 266/20-01-2025 (ΑΔΑ: 68ΟΦ7ΛΚ-Φ2Γ) Πρόσκληση. Η εκτέλεση του θα γίνει σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη από το ΥΠΠΟ (ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/104448/4368).

7. Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Αλατος στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου

Αντικείμενο: Το έργο αφορά στην Αποκατάσταση και ένταξη νέων χρήσεων

συγκροτήματος Δυτικών Νεωρίων και Αποθήκης Άλατος και τμήμα του περιβάλλοντος χώρου στο Βενετσιάνικο Λιμάνι του Ηρακλείου. Το έργο αφορά τμήμα μιας ολοκληρωμένης πρότασης αποκατάστασης του συνόλου των Νεωρίων (Δυτικών & Ανατολικών), στο Δυτικό Νεώριο και την Αποθήκη Άλατος.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΠΟ/ΔΑΒΜΜ
Προϋπολογισμός: 5.000.000,00 €
Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου). Το έργο εντάσσεται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9: «Αύξηση επισκεψιμότητας ιστορικών – πολιτιστικών χώρων» του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ», όπως έχει προσδιοριστεί στην υπ' αρ. πρωτ. 5283/24-10-2024 (ΑΔΑ: 99867ΛΚ-ΑΓΕ) Απόφαση έγκρισης της 1ης αναθεώρησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027, της Περιφέρειας Κρήτης.

Χρόνος υλοποίησης: 2025-2027

Το ανωτέρω έργο υλοποιείται στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου 2021-2027 και η χρηματοδότηση του έχει προβλεφθεί από το Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» (ΣΒΑΑ Ηρακλείου), σύμφωνα με την με υπ' πρωτ. 266/20-01-2025 (ΑΔΑ: 68ΟΦ7ΛΚ-Φ2Γ) Πρόσκληση. Η εκτέλεση του θα γίνει σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη από το ΥΠΠΟ (ΥΠΠΟ/476551/6-10-2023). Η αποκατάσταση του Ανατολικού Νεωρίου, της Δεξαμενής Ζάνε και ο περιβάλλον χώρος προγραμματίζεται να ενταχθούν σε έτερο χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

8. Στερέωση – αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου ευθύγραμμου τμήματος Μπέμπο - Αγ. Φραγκίσκου

Αντικείμενο: Το έργο αφορά τη στερέωση και αποκατάσταση του ευθύγραμμου τμήματος κορτίνα Μπέμπο – Αγ. Φραγκίσκου και το αντίστοιχο καμπύλο τμήμα (orecchione).

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΠΟ / ΔΑΒΜΜ

Προϋπολογισμός: 2.516.719,02 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027» με Κωδικό ΟΠΣ: 6004250 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270013

Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση έως 2027

9. Στερέωση - αποκατάσταση ενετικών τειχών Ηρακλείου του ανατολικού ευθύγραμμου τμήματος και Orecchione Sabbionara και στοά Πύλης Sabbionara Β Φάση

Αντικείμενο: Το έργο αφορά τη στερέωση και αποκατάσταση του τμήματος των ενετικών τειχών Ηρακλείου στην ανατολική πλευρά του Προμαχώνα Sabbionara με το αντίστοιχο orecchione.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΠΟ / ΔΑΒΜΜ

Προϋπολογισμός: 1.450.000,00 €

Πηγή Χρηματοδότησης: Πρόγραμμα «Κρήτη 2021-2027 με Κωδικό ΟΠΣ: 6012161 και ΚΕ στη ΣΑΕΠ0027 της Περιφέρειας Κρήτης: 2024ΕΠ00270039

Χρόνος υλοποίησης: Εντάχθηκε το 2024 – Ολοκλήρωση έως 2027

10. Λήψη μέτρων ασφαλείας, προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας σε σημεία του μνημείου που χρήζουν άμεσης αποκατάστασης λόγω επικινδυνότητας

Αντικείμενο: Το έργο αφορά στην εκπόνηση εργασιών προκειμένου να ληφθούν μέτρα ασφαλείας, προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας σε σημεία του μνημείου που χρήζουν αποκατάστασης

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου & ΥΠΠΟ
Τρόπος Υλοποίησης: Ίδια Μέσα Δήμου Ηρακλείου & ΥΠΠΟ
Χρόνος υλοποίησης: 2025-2035

Η λήψη σωστικών μέτρων θα εκτελείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σε συνεργασία και εποπτεία των συναρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

11. Ετήσιο έργο συντήρησης του μνημείου της ενετικής οχύρωσης

Αντικείμενο: Το έργο αφορά σε συνεχή αποκατάσταση ζημιών και συντήρηση του μνημείου της ενετικής οχύρωσης (συμπεριλαμβανομένου της συντήρησης πρασίνου, ηλεκτροφωτισμού, αστικού εξοπλισμού, κλπ), καθώς και την παρακολούθηση για την προστασία του Μνημείου.

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Ηρακλείου & ΥΠΠΟ

Προϋπολογισμός: Δήμος Ηρακλείου: 750.000,00 € για 3 έτη (250.000,00 €/έτος)

ΥΠΠΟ: 750.000,00 € για 3 έτη (250.000,00 €/έτος)

Σύνολο: 1.500.000,00 € για 3 έτη (500.000,00 €/έτος)

Πηγή Χρηματοδότησης: Το ποσό των 750.000,00 € προέρχεται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Δήμου Ηρακλείου (250.000,00 €/έτος) και το ποσό των 750.000,00 € προέρχεται από πόρους του ΥΠΠΟ (250.000,00 €/έτος).

Χρόνος υλοποίησης: 2025-2028

Το ανωτέρω έργο θα εκτελείται ετησίως, σύμφωνα με τον ν. 4858/2021 και τις ισχύουσες διατάξεις. Οι εργασίες συντήρησης – αποκατάστασης επί του μνημείου θα εκτελούνται υπό την εποπτεία του ΥΠΠΟ. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν τη συνέχιση της συνεργασίας τους για την υλοποίηση του υποέργου και μετά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, για όσο χρόνο διαρκεί η παρούσα σύμβαση.

Άρθρο 3

Διάρκεια της Σύμβασης

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση έχει διάρκεια δέκα (10) έτη με δυνατότητα παράτασης και η ισχύς της εκκινεί από την ημερομηνία υπογραφής της από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Η διάρκεια υλοποίησης και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών εξειδικεύονται ανά μελέτη, έργο, υπηρεσία, προμήθεια κτλ. όπως αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα 2 της παρούσης, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

Άρθρο 4

Ποσά και Πόροι χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός της παρούσης Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης, ανέρχεται στο ποσό των **22.570.971,15 €**, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φ.Π.Α.

Ειδικότερα, οι πόροι χρηματοδότησης του έργου θα προέλθουν από πιστώσεις του ΥΠΠΟ, της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ηρακλείου, ως ακολούθως:

4.1. Από το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ προέρχονται πόροι συνολικού προϋπολογισμού **10.768.956,02 €**, όπως αναλυτικά αναγράφονται στο Παράρτημα 1.

4.2. Από τον ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ προέρχονται πόροι συνολικού προϋπολογισμού **11.802.015,13 €**, όπως αναλυτικά αναγράφονται στο Παράρτημα 1.

Άρθρο 5

Δικαιώματα και υποχρεώσεις συμβαλλόμενων

- Το Υπουργείο Πολιτισμού αναλαμβάνει:

α) τη χρηματοδότηση των έργων για τα οποία ορίζεται ως Φορέας Χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 της παρούσης,

β) την υλοποίηση των Μελετών, Έργων, Υπηρεσιών κτλ. για τα οποία ορίζεται ως Φορέας Υλοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσης,

γ) την εποπτεία των έργων της παρούσης που υλοποιούνται από τους λοιπούς συμβαλλόμενους, βάσει των διατάξεων του ν. 4858/2021,

δ) να προβαίνει στις ενδεδειγμένες και αναγκαίες ενέργειες οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και την Επιτροπή Παρακολούθησης, με σκοπό τη διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης των Μελετών, Έργων, Υπηρεσιών κτλ., οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές του,

ε) να συνεργάζεται με όλους τους συμβαλλόμενους καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και να παρέχει κάθε δυνατή και αναγκαία πληροφορία και βοήθεια για την έγκαιρη υλοποίηση όλων όσων προβλέπονται στη σύμβαση, και

στ) να συμμετέχει διά των εκπροσώπων του στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

- Η Περιφέρεια Κρήτης αναλαμβάνει:

α) να προβαίνει στις ενδεδειγμένες και αναγκαίες ενέργειες, οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και την Επιτροπή Παρακολούθησης, με σκοπό τη διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης των Μελετών, Έργων, Υπηρεσιών κτλ., οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές της,

β) να συνεργάζεται με όλους τους συμβαλλόμενους καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και να παρέχει κάθε δυνατή και αναγκαία πληροφορία και βοήθεια για την έγκαιρη υλοποίηση όλων όσων προβλέπονται στη σύμβαση, και

γ) Να συμμετέχει διά των εκπροσώπων της στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

- Ο Δήμος Ηρακλείου αναλαμβάνει:

α) τη χρηματοδότηση των έργων για τα οποία ορίζεται ως Φορέας Χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 της παρούσης, και την εκτέλεση των αντίστοιχων πληρωμών,

β) την υλοποίηση των έργων, για τα οποία ορίζεται ως Φορέας Υλοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσης, σύμφωνα με τον κείμενη νομοθεσία και τηρώντας τις διατάξεις του Ν. 4858/2021,

γ) να καταρτίζει τα τεύχη διακήρυξης των διαγωνισμών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας

δ) να προβαίνει στις ενδεδειγμένες και αναγκαίες ενέργειες οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και την Επιτροπή Παρακολούθησης, με σκοπό τη διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης των Μελετών, Έργων, Υπηρεσιών κτλ., οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές του,

ε) να συνεργάζεται με όλους τους συμβαλλόμενους καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και να παρέχει κάθε δυνατή και αναγκαία πληροφορία και βοήθεια για την έγκαιρη υλοποίηση όλων όσων προβλέπονται στη σύμβαση, και

στ') να συμμετέχει διά των εκπροσώπων του στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

ζ) να συστήσει με βάση τον αναθεωρημένο Ο.Ε.Υ. νέα «Διεύθυνση Προστασίας και Ανάδειξης Ενετικών Τειχών και Παλιάς Πόλης»

Η Διεύθυνση είναι αρμόδια για τη σύνταξη μελετών, επίβλεψη, εκτέλεση και παραλαβή έργων στον ενετικό οχυρωματικό περίβολο στο σύνολό του, στο μνημειακό συγκρότημα των νεωρίων. Επιπλέον συντάσσει, επιβλέπει, εκτελεί και παραλαμβάνει έργα διαμόρφωσης κοινοχρήστων χώρων και υπαίθριου εξοπλισμού της Παλιάς Πόλης, των Ενετικών Τειχών και των Μνημείων του Δήμου.

Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Η Διεύθυνση απαρτίζεται από τα ακόλουθα τρία τμήματα:

- Τμήμα Προστασίας & Ανάδειξης Ενετικών τειχών
- Τμήμα Προστασίας & Ανάδειξης Παλιάς Πόλης – Οικιστικών Συνόλων και
- Τμήμα Συντήρησης και Διαχείρισης Ενετικών Τειχών

Ειδικότερα:

A. Τμήμα Προστασίας & Ανάδειξης Ενετικών τειχών

Το Τμήμα έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση, εκτέλεση και υλοποίηση μελετών έργων και υπηρεσιών που αφορούν στο σύνολο του Μνημείου του ενετικού οχυρωματικού περιβόλου. Επίσης επιβλέπει την εκτέλεση όλων των παραπάνω, τα οποία έχουν ανατεθεί σε τρίτους εφαρμόζοντας όλες τις διοικητικές διαδικασίες που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία μέχρι την οριστική παραλαβή τους.

B. Τμήμα Προστασίας & Ανάδειξης Παλιάς Πόλης – Οικιστικών Συνόλων

Το Τμήμα έχει ως αντικείμενο την εκπόνηση, εκτέλεση και υλοποίηση μελετών έργων και υπηρεσιών που αφορούν την παλιά πόλη καθώς και τα αξιόλογα οικιστικά σύνολα εντός του Καλλικρατικού Δήμου και στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και της μορφής της πόλης.

Αξιόλογα από ιστορική αισθητική και πολεοδομική άποψη οικιστικά σύνολα, θεωρούνται η παλιά πόλη του Ηρακλείου, μνημειακά συγκροτήματα, μνημεία και διατηρητέα κτήρια μεταξύ των οποίων το αραβοβυζαντινό - παλαιογενετικό τείχος καθώς και η περιοχή του ανακτόρου της Κνωσού.

Επίσης επιβλέπει την εκτέλεση όλων των παραπάνω, τα οποία έχουν ανατεθεί σε τρίτους εφαρμόζοντας όλες τις διοικητικές διαδικασίες που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία μέχρι την οριστική παραλαβή τους.

Γ. Τμήμα Συντήρησης και Διαχείρισης της ενετικής οχύρωσης

Το Τμήμα έχει ως αντικείμενο την οργάνωση και τον προγραμματισμό των συνεργείων τα οποία παρεμβαίνουν και εκτελούν τακτικές εργασίες συντήρησης, ευπρεπισμού – καθαριότητας και επισκευών, με δικό του εργατοτεχνικό προσωπικό ή σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις και Τμήματα του Δήμου (Διεύθυνση Συντήρησης & Αυτεπιστασίας, Δ/ση Καθαριότητας και Δ/σης Πρασίνου) στο σύνολο του Μνημείου της ενετικής οχύρωσης.

Αντικείμενό του επίσης είναι η συγκρότηση, οργάνωση και διοίκηση συνεργείων αμέσου επέμβασης σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εκτός προγράμματος όπως και η σωστή διαχείριση του μνημειακού συνόλου (Ενετικά Τείχη – Νεώρια). Το εν λόγω Τμήμα έχει επιπλέον ως αντικείμενο τη φύλαξη και ασφάλεια του χώρου του Μνημείου.

- Ο ΟΔΑΠ, αναλαμβάνει:

α) την υποχρέωση της απρόσκοπτης χρηματοδότησης των έργων για τα οποία ορίζεται ως Φορέας Χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 της παρούσης,

β) την υλοποίηση των έργων, για τα οποία ορίζεται ως Φορέας Υλοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσης,

γ) την άσκηση των δικαιωμάτων και των προβλεπόμενων αρμοδιοτήτων που απορρέουν εκ του ν. 4858/2021 και του ν.4761/2020,

δ) την υλοποίηση όλων των αναγκαίων ενεργειών, οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου, με σκοπό τη διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσης των έργων, και οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές του,

ε) τη συνεργασία με τους άλλους συμβαλλόμενους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και την παροχή κάθε δυνατής και αναγκαίας πληροφορίας και βοήθειας για την υλοποίηση όλων όσων προβλέπονται στη σύμβαση αυτή,

στ') τη συμμετοχή δια των εκπροσώπων του στην Επιτροπή Παρακολούθησης και την Ομάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Άρθρο 6

Παραχώρηση Χρήσης Ενετικών Τειχών και Νεωρίων στο Δήμο Ηρακλείου

Μεταξύ των συμβαλλομένων συμφωνείται ότι η χρήση του ενετικού οχυρωματικού περιβάλλου (ισόπεδο τμήμα, χαμηλές πλατείες, στοές, πύλες και τάφος) όπως και των Νεωρίων με της αποθήκης Άλατος και της δεξαμενής ZANE, θα παραχωρηθεί στο Δήμο Ηρακλείου, για δέκα (10) χρόνια, με δυνατότητα παράτασης.

Η παραχώρηση πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού, μετά από σύμφωνη γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, με την οποία θα καθορισθεί η διάρκεια και οι όροι της παραχώρησης, καθώς και οποιαδήποτε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 7

Όργανα Παρακολούθησης της Σύμβασης, Λειτουργία και Αρμοδιότητές τους

Με στόχο την άρτια παρακολούθηση της υλοποίησης της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης, συγκροτούνται Επιτροπή Παρακολούθησης και Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από επτά (7) μέλη και συγκεκριμένα:

- α) δύο (2) εκπροσώπους από το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ με τους αναπληρωτές τους,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο από την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ με τον αναπληρωτή του,
- γ) τρεις (3) εκπροσώπους από το ΔΗΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ με τους αναπληρωτές τους,
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο από τον ΟΔΑΠ με τον αναπληρωτή του,

και

- Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο εκπρόσωπος του Δήμου Ηρακλείου, ο Δήμαρχος Ηρακλείου.
- Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Δήμου Ηρακλείου που ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του.

Το αργότερο εντός 15 ημερών από την υπογραφή της παρούσας, οι συμβαλλόμενοι φορείς ορίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει ως αρμοδιότητά της την εν γένει παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της παρούσας Σύμβασης, βάσει των όρων αυτής, αλλά και των κατευθύνσεων που τίθενται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Ειδικότερα αντικείμενο της Επιτροπής είναι η τήρηση των όρων της, η διαπίστωση της ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων, η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλομένων μερών κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας για την υλοποίηση της παρούσας, η αιτιολογημένη υπόδειξη τροποποίησης της απόφασης ένταξης πράξης, η πρόταση για παράταση του χρονοδιαγράμματος και η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που προκύπτει σχετικά με την ερμηνεία των όρων της παρούσας σύμβασης και τον τρόπο εφαρμογής της.

Η Επιτροπή συγκαλείται με ευθύνη του Προέδρου αυτής, ή μετά από αίτημα οποιουδήποτε από τα μέλη της, και κατόπιν γραπτής πρόσκλησης, η οποία επιβάλλεται να επιδοθεί σε τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες νωρίτερα της καθορισθείσας ημερομηνίας συνεδρίασης.

Η Επιτροπή δύναται να συνέλθει και εκτάκτως, όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο, αλλά τακτικά συνέρχεται κάθε τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της παρούσας. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση και τα θέματα που θα ζητήσει εγγράφως έστω και ένα από τα μέλη της. Κάθε μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορεί, κατά την κρίση του, να καλεί στις συνεδριάσεις υπηρεσιακά στελέχη του φορέα από τον οποίο έχει ορισθεί και τα οποία είναι εμπλεκόμενα στην υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης.

Η Επιτροπή δύναται να πλαισιώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό ή ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι θα διατίθενται από τους συμβαλλομένους, όταν και εφόσον ζητηθεί από αυτή, για να εκφράζουν άποψη πάνω σε ειδικά επιστημονικά θέματα, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Τα πρακτικά της Επιτροπής Παρακολούθησης κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη αφού υπογραφούν.

Η Επιτροπή, συνεδριάζει σε γραφείο του Δήμου Ηρακλείου και για την επίτευξη απαρτίας απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον των εκπροσώπων-μελών του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Ηρακλείου.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιηθούν και με τηλεδιάσκεψη, χωρίς τη φυσική παρουσία ορισμένων ή του συνόλου των μελών, και με κάθε πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο, το οποίο πρέπει να ορίζεται ρητώς στην πρόσκληση που απευθύνει ο Πρόεδρος στα μέλη. Στην περίπτωση αυτή, η απαρτία της Επιτροπής, στην οποία προσμετρώνται και τα μέλη που συμμετέχουν στη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης, καταγράφεται από τον Πρόεδρο. Η δυνατότητα ηλεκτρονικής καταγραφής της συνεδρίασης που παρέχεται από την τεχνολογία, εφόσον χρησιμοποιηθεί, πρέπει να αποτρέπει οποιαδήποτε τροποποίηση των όσων διαμείβονται στην τηλεδιάσκεψη και να βοηθά στην επεξεργασία των πρακτικών, χωρίς να δημιουργούνται ασάφειες και αμφισβητήσεις.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων.

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού, φέρει την ευθύνη χάραξης στρατηγικής για την υλοποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης από την Επιτροπή Παρακολούθησης, ιεραρχεί και προγραμματίζει την υλοποίηση των μελετών, έργων, δράσεων, υπηρεσιών κτλ. που περιλαμβάνονται στην παρούσα ανά έτος.

Αποφασίζει επί των ζητημάτων που θέτει η Επιτροπή Παρακολούθησης και μεριμνά για την επίλυση τυχόν διαφορών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, αλλά και την ερμηνεία του περιεχομένου και των όρων της παρούσης.

Η Επιτροπή, συνεδριάζει με απόφαση του Προέδρου της κάθε αρχές Δεκεμβρίου εκάστου έτους και για όσα έτη η σύμβαση παραμένει ενεργή, κατόπιν γραπτής προσκλήσεως, η οποία οφείλεται να παραδοθεί στους συμμετέχοντες τουλάχιστον ένα (1) μήνα νωρίτερα από την καθορισθείσα ημερομηνία της συνεδρίασης.

Αντιστοίχως, η Επιτροπή δύναται να συνέλθει και εκτάκτως, έπειτα από αίτημα μέλους της και σχετική αποδοχή του αιτήματος από τον πρόεδρο αυτής.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιηθούν και με τηλεδιάσκεψη, χωρίς τη φυσική παρουσία ορισμένων ή του συνόλου των μελών, και με κάθε πρόσφορο

ηλεκτρονικό μέσο, το οποίο πρέπει να ορίζεται ρητώς στην πρόσκληση που απευθύνει ο Πρόεδρος στα μέλη.

Η πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού θα πραγματοποιηθεί κατά παρέκκλιση των ανωτέρω εντός μηνός από την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης στο Ηράκλειο και κατόπιν η Επιτροπή, δύναται να συνεδριάζει, τόσο στο Ηράκλειο, όσο και στην Αθήνα, όπως θα ορίζεται κάθε φορά στην πρόσκληση του Προέδρου της.

Η συνεδρίαση βρίσκεται σε απαρτία αν εκπροσωπούνται τουλάχιστον οι τέσσερις από τους εννέα συμβαλλόμενους, αλλά απαραίτητως σε αυτούς να περιλαμβάνονται οι εκπρόσωποι/μέλη του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Ηρακλείου.

Χρέη γραμματειακής υποστήριξης της Ομάδας Στρατηγικού Σχεδιασμού, καθώς και τήρησης των σχετικών πρακτικών εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η ανωτέρα περιγραφόμενη Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού αποτελείται από έξι (6) μέλη και συγκεκριμένα:

- α) από τον Υπουργό Πολιτισμού
- β) από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού
- γ) από τον Περιφερειάρχη Κρήτης
- δ) από τον Δήμαρχο Ηρακλείου
- ε) από τον εκάστοτε αρμόδιο Αντιδήμαρχο του Δήμου Ηράκλειου
- στ) από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του ΟΔΑΠ

και

- Πρόεδρος της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού ορίζεται ο Υπουργός Πολιτισμού ή ο Δήμαρχος Ηρακλείου, σε κατά περίπτωση συνεννόηση τους. Τον Δήμαρχο, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, δύναται να αναπληρώνει ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος.

Άρθρο 8

Τροποποιήσεις της Σύμβασης

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση Πολιτιστικής Ανάπτυξης, μπορεί να συμπληρώνεται ή να τροποποιείται, ως προς το χρονοδιάγραμμα και τους λοιπούς όρους της, με εξαίρεση το φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο και τον τρόπο υλοποίησής του, έπειτα από σχετική αιτιολογημένη εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης προς τα συμβαλλόμενα μέρη. Για την τροποποίησή της λαμβάνεται απόφαση των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλομένων μερών, εφόσον απαιτείται, και υπογράφεται τροποποιητική Σύμβαση.

Παράταση της διάρκειας της σύμβασης δύναται να χορηγηθεί για χρονικό διάστημα έως 5 έτη, αποκλειστικά για λόγους που αφορούν την ολοκλήρωση του αντικειμένου της.

Η τροποποίηση του εσωτερικού χρονοδιαγράμματος που δεν επιφέρει μεταβολή στη συνολική διάρκεια ισχύος της παρούσας δεν απαιτεί τροποποίηση της παρούσας.

Στην τροποποιητική σύμβαση είναι δυνατόν να συμβάλλονται και άλλοι φορείς του Δημόσιου Τομέα που αναφέρονται στις διατάξεις των προαναφερθέντων Νόμων.

Άρθρο 9

Αντισυμβατική συμπεριφορά και ρήτρες

Όλοι οι όροι της παρούσας Σύμβασης θεωρούνται ουσιώδεις.

Η παράβαση οποιουδήποτε όρου της παρούσας από έναν εκ των αντισυμβαλλομένων, παρέχει στους έτερους αντισυμβαλλόμενους το δικαίωμα να αξιώσουν αποκατάσταση των συνεπειών των αντισυμβατικών ενεργειών εντός εύλογου χρόνου και σε αντίθετη περίπτωση το δικαίωμα να καταγγείλουν τη σύμβαση μονομερώς αξιώνοντας κάθε θετική ή αποθετική ζημία τους, καθώς και να εγείρουν κάθε άλλη σχετική αξίωση που προβλέπεται στο Νόμο ή ειδικώς στους όρους της παρούσας Προγραμματικής Συμβάσεως.

Άρθρο 10

Επίλυση διαφορών

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αφορά στην εκτέλεση και ερμηνεία των όρων της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτιστικής Ανάπτυξης και η οποία δεν δύναται να επιλυθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης της παρούσας Σύμβασης, επιλύεται από τα αρμόδια Δικαστήρια του Ηρακλείου.

Άρθρο 11

Ειδικοί όροι

10.1. Υποκατάσταση. Απαγορεύεται ρητώς στους Φορείς Υλοποίησης η υποκατάστασή τους από τρίτο για την υλοποίηση του Έργου. Αν χωρήσει υποκατάσταση, τότε οι Φορείς Υλοποίησης ευθύνονται για κάθε πταίσμα του τρίτου έναντι του Κυρίου του Έργου, ενώ συγχρόνως λύεται η παρούσα από υπαιτιότητα του κατά περίπτωση Φορέα Υλοποίησης.

10.2. Πνευματικά δικαιώματα. Όλα τα έγγραφα (σχέδια, μελέτες, στοιχεία κ.ο.κ.) που θα συνταχθούν από τους Φορείς Υλοποίησης (και τους προστιθέντες και αντισυμβαλλόμενους τους) στο πλαίσιο εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης και των συμβάσεων που θα υπογράψουν στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου θα ανήκουν στην ιδιοκτησία των Κυρίων των Έργων, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να τα επαναχρησιμοποιήσουν ελεύθερα, θα είναι πάντοτε στη διάθεση των νομίμων εκπροσώπων τους κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης και θα παραδοθούν στους Κυρίους των Έργων κατά το χρόνο παράδοσης των τελευταίων ή αλλιώς κατά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη ή λύση της Σύμβασης.

Τα σχετικά πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα ρητώς εκχωρούνται στους Κυρίους των Έργων χωρίς την καταβολή αμοιβής.

Ρητά συμφωνείται ότι το ΥΠ.ΠΟ δεν παραιτείται από κανένα πνευματικό ή συγγενικό ή οποιοδήποτε άλλο δικαίωμα απορρέει από το αρ. 46 ως άνω, ούτε εκχωρεί σε κανένα από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη σχετικό δικαίωμα. Σε περίπτωση παραγωγής απεικονίσεων και αντιγράφων του χώρου και των μνημείων οι συμβαλλόμενοι φορείς υποχρεούνται να ζητήσουν άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τις παρ. 4Α έως 4Δ και 5 του άρθρου 46 του ν. 4858/2021.

10.3. Εμπιστευτικότητα. Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, αλλά και μετά τη λήξη ή λύση αυτής, οι Φορείς Υλοποίησης (και οι προστιθέντες τους) αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη γνωστοποιήσουν σε τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς τύπου, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση των Κυρίων των Έργων, οποιαδήποτε έγγραφα ή πληροφορίες που θα περιέλθουν σε γνώση τους κατά την υλοποίηση των Έργων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.

Άρθρο 12

Μεταφορά/ απασχόληση προσωπικού - χρήση υποδομών

Προκειμένου να διευκολυνθεί η εκτέλεση του Έργου της παρούσας σύμβασης και στο πλαίσιο των συμφωνημένων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων είναι δυνατή:

Α) Η απασχόληση προσωπικού (των συμβαλλόμενων μερών) αποκλειστικά για τις ανάγκες του συγκεκριμένου Έργου κατόπιν σχετικής πρότασής τους και με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Β) Η παραχώρηση της χρήσης εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και μέσων του Δήμου Ηρακλείου, της Περιφέρειας Κρήτης και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Άρθρο 13

Τελικές διατάξεις

Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση Πολιτιστικής Ανάπτυξης ή η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει η Σύμβαση, από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από τις υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν αναγνωρίζονται από αυτήν την Προγραμματική Σύμβαση.

Β. Ο ορισμός εκπροσώπου της Περιφέρειας Κρήτης (σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΠΣ) με τον αναπληρωτή του, ως εκπρόσωποι της Περιφέρειας Κρήτης στην επιτροπή παρακολούθησης της σύμβασης θα γίνει με απόφαση του κ. Περιφερειάρχη Κρήτης,

σύμφωνα και με όσα αναφέρονται και στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση **δήλωσε Παρών** ο Περιφερειακός Σύμβουλος και Τακτικό μέλος της Επιτροπής **κ. Μανουσάκης Νικόλαος** αναφέροντας τα παρακάτω:

«Για τα ενετικά τείχη, η «Λαϊκή Συσπείρωση» έχει επανειλημμένως καταγγείλει την εγκληματική εγκατάλειψή τους, με ευθύνη διαχρονικά των κυβερνήσεων και την ανάγκη να αξιοποιηθούν για τις λαϊκές ανάγκες και όχι να παραδοθούν στους σχεδιασμούς επιχειρηματικών ομίλων. Το ενδιαφέρον για τα τείχη και τα νεώρια ομολογείται από κεντρικό και τοπικό κράτος ότι σχετίζεται με τη δημιουργία «ενός ισχυρού brand name», για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

Οι ανάγκες για προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αξιολογούνται ως «κόστος» από την κάθε κυβέρνηση, σύμφωνα, βέβαια, και με τις οδηγίες της ΕΕ. Γι' αυτό και μεταθέτουν την ευθύνη στους δήμους. Πχ 50% του ετήσιου έργου

συντήρησης του μνημείου της ενετικής οχύρωσης, δηλαδή 750,000.00 € τον χρόνο, προέρχονται από ίδιους πόρους του δήμου Ηρακλείου (δηλαδή ξανά από την τσέπη των δημοτών). **Θα ψηφίσουμε παρών** για να μην μπουν εμπόδια στα όποια θετικά έργα αφορούν τη στερέωση και στατική αποκατάσταση των τειχών και θα παρακολουθούμε την εξέλιξη της Προγραμματικής Σύμβασης, διεκδικώντας με τον λαό του Ηρακλείου την ουσιαστική προστασία και ανάδειξη των ενετικών τειχών και τον αποκλεισμό κάθε εμπορευματικής χρήσης τους».

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο, **12-05-2025**

**Η πρόεδρος
της Περιφερειακής Επιτροπής**

Τα μέλη

**Λιονή Μαρία
Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ρεθύμνου**